

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **BENCONT INVESTMENTS, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Astrová 2/A, IČO: 36 432 105, zastúpenej Advokátskou kanceláriou verita, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Karpatská 18, IČO: 35 940 875, proti povinnej **Z.B.**, bytom S., zastúpenej opatrovníkom Mesto Spišské Podhradie, o vymoženie 926,94 € s prísl., vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 1 Er 126/2013, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 15 CoE 215/2013, z 31. júla 2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Súd prvého stupňa uznesením č. k. 1 Er 126/2013-14 zo dňa 19.2.2013, zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, v ktorej mal súdny exekútor vymôcť pre oprávnenú od povinnej sumu 926,94 €, úrok vo výške 15,68 % ročne zo sumy 926,94 € od 15.5.2009 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 926,94 € od 15.05.2009 do zaplatenia istiny, sumu vyčíslených úrokov a úrokov z omeškania k 15.5.2009 vo výške 9 %, náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 46,07 € a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 138,30 €, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodcovského rozsudku. Exekučným titulom bol Rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., so sídlom v Bratislave, sp. zn. BW-A/0112/0043 zo dňa 31. júla 2012 (nadobudol právoplatnosť dňom 3.9.2011 a vykonateľnosť 7.9.2011). Súd preskúmal citovaný rozhodcovský rozsudok, návrh na vykonanie exekúcie ako aj zmluvu o úvere a zistil, že právny predchodca oprávnenej Poštová banka, a.s., uzatvorili dňa 2.11.2006 Zmluvu o úvere

č. 9704502106, ako aj Obchodné podmienky, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Súd prvého stupňa postupoval podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a zistil, že Obchodné podmienky v článku 9.2. obsahujú rozhodcovskú doložku, ktorá nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a vyžaduje od spotrebiteľa, aby prípadné spory s veriteľom riešil výlučne pred rozhodcovským súdom.

Vychádzal z toho, že úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou a na vec sa má aplikovať všeobecná úprava daná ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Opierajúc sa zároveň o ustanovenia smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica 93/13/EHS“) a eurokonformný výklad § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2007 konštatoval, že rozhodcovská doložka, ktorá je súčasťou štandardnej formulárovej zmluvy, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka neplatná. Uviedol, tiež že táto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 15 CoE 215/2013, z 31. júla 2013 napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. a náhradu trov účastníkom nepriznal. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu a doplnil ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti jeho rozhodnutia. Uviedol, že v súdnej veci je rozhodcovská doložka ako neprijateľná zmluvná podmienka (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) absolútne neplatná, pokiaľ obsahuje ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Konštatoval, že hoci ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka nadobudlo účinnosť až 1. januára 2008, a Občiansky zákonník v znení účinnom do 31. decembra 2007 uvádzal len demonštratívny výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, charakter neprijateľných podmienok mohli mať i iné podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dospel k záveru, že neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu na vydanie rozhodcovského rozsudku, ktorý oprávnená pripojila k návrhu na vykonanie exekúcie, čo malo za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená, ktorá navrhla, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil a poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie alternatívne, aby uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O.s.p. (v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237; konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci) a § 237 písm. d/, e/, f/ O.s.p. (v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie; nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný; účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Mala za to, že rozhodcovská doložka dohodnutá medzi oprávnenou a povinnou bola uzavretá platne a v súlade so zákonom. Uviedla, že predložením návrhu na uzavretie rozhodcovskej doložky súčasne s úverovou zmluvou si splnila povinnosť, ktorá jej vyplývala z § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom do 30. novembra 2009. Spochybnila, že exekučný súd bol oprávnený skúmať platnosť, resp. neplatnosť rozhodcovskej doložky ex offo podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v nadväznosti na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Namietala, že vo veci je daná prekážka „res iudicata“ a nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došlo k odopretiu jej práva na výkon vykonateľného rozhodnutia, t.j. odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae). V dôvodoch dovolania podrobne rozoberala skutkový a právny stav veci.

Povinná sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v zmysle § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie

stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v ustanovení § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/, b/, c/, g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľka ďalej prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 237 písm. d/ O.s.p., keď poukazovala na prekážku *res iudicata*.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Prekážka rozsúdenej veci (*res iudicata*) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutočných tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku).

Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne, či neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singularnej sukcesie. Toto procesné ustanovenie sa uplatní aj v exekučnom konaní (§ 251 ods. 4 O.s.p.).

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávnenej proti povinnej, o vymoženie 926,94 € s prísl. vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 1 Er 126/2013, na základe Rozhodcovského rozsudku vydaného 31.7.2012, sp. zn. BW-A/0112/0043 Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ,

ARBITRÁŽNA a MEDIACNÁ, a.s., nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a v tej istej veci nebolo predtým rozhodnuté.

Vzhľadom na uvedené dovolateľka nedôvodne namieta, že súdy nižších stupňov zaťažili konanie vadou uvedenou v § 237 písm. d/ O.s.p.

Podľa názoru oprávnenej je konanie súdov postihnuté aj vadou podľa § 237 písm. e/ O.s.p., ktorej sa podľa obsahu dovolania mali dopustiť tým, že nebol podaný návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku, hoci bol podľa zákona potrebný. Oprávnená však túto vadu namieta neopodstatnene.

Ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. zakladá prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku jednej z neodstrániteľných podmienok konania, návrhu na začatie konania; ak konanie prebieha napriek nedostatku návrhu a nejde o prípad, kedy súd môže konať aj bez návrhu, je treba konanie zastaviť.

Exekučný súd však v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V tomto prípade z určujúceho – obsahového – hľadiska (§ 41 ods. 2 O.s.p.) nejde zo strany oprávnenej o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., ale o námietku inú, ktorú oprávnená uvádza taktiež vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Oprávnená vo svojom dovolaní namietala vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorú dovolateľka videla v tom, že súdy oboch stupňov jej odopreli vykonateľnosť právoplatného a vykonateľného exekučného titulu vydaného v súlade so zákonom. Uviedla, že súdy nemôžu preskúmať právoplatné a vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pritom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie

má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O.s.p.

Vzhľadom na to, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu, je exekučný súd povinný nakladať s takýmto rozsudkom rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. V opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne by uplatnil rozdielny procesný postup v prípade, ak oprávnený uplatňuje svoje právo na základe exekučného titulu vydaného všeobecným súdom a iný prístup, ak oprávnený uplatňuje svoje právo na základe exekučného titulu vydaného v rozhodcovskom konaní.

Rozhodnutie, ktoré nie je exekučným titulom, nie je spôsobilé byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej. V nadväznosti na uvedené je treba poukázať aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku z 27. januára 1997 sp. zn. 3 Cdo 164/1996 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená.“

Pokiaľ oprávnená v návrhu na vykonanie exekúcie označila za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, bol exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej (resp. platnej) rozhodcovskej zmluvy (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. februára 2012 sp. zn. 3 Cdo 122/2011).

Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (v spotrebiteľskej veci) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2

Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom (viď aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2012 sp. zn. 6 Cdo 1/2012).

V danej veci súdy konali v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali v súlade s právnymi predpismi, ich úvahy vychádzali z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne.

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v preskúmvanej veci nešlo o prípad zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre toto zamietnutie neboli splnené zákonné predpoklady.

Oprávnená v dovolaní ďalej tvrdila, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tohto tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.

Záverom dovolací súd pre úplnosť k námietkam dovolateľky ohľadne právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p), dodáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie oprávnenej odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je

dovolanie prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. apríla 2014

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová